

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI YILMAZ SANAYİCİYLE BULUŞTU 'ZORLUKLAR GEÇİCİ'

Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz, İstanbullu **sanayiciyle** buluştu. 'Enflasyonun çok üzerinde kredi faiziyle haksız bedel ödediğini' söyleyen **sanayiciye** şu mesajı verdi: "Zorlukların farkındayız ancak hangi politikaları uygularsanız uygulayın yan etkileri oluyor. Bu zorluklar geçici, kazanımlar ise kalıcı." Yılmaz, yeni Meclis döneminde yapısal reformların hızlanacağını söyledi.

Gamze BAL

İSTANBUL Sanayi Odası'nın (İSO) ağustos ayı meclis toplantısında Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz ile **sanayici** bir araya geldi. Toplantıya **sanayicilerin** üretim ve rekabet koşullarıyla ilgili talepleri damga vurdu. Cevdet Yılmaz ise **sanayicilere** 'Önemli olan bu zorlukların geçici, iyileşmelerin ise kalıcı olması' mesajını verdi. "İçinden geçtiğimiz dönemde zorluklar olduğunun farkındayız" diyen Yılmaz, "Hangi politikaları uygularsanız uygulayın yan etkileri oluyor. Zorluk olmayan politikalar keşke olsa. Önemli olan şu: Bu zorluklar geçici, elde edilen kazanımlar ise kalıcı. Zorluklara katlanıp kalıcı iyileşme sağlıyorsanız, bu zorlukları çekmeye değer" dedi.

Gelecek yıl, bu zorlukların önemli bir kısmının geride kalacağını da söyleyen Yılmaz, "2026, yatırım ortamının çok daha iyi olacağı bir yıl olacak" değerlendirmesinde bulundu. İhracatçıların uzun süre yatay seyreten döviz kuru nedeniyle rekabet açısından zorlanması konusuna da değinen Yılmaz, "Bazen neden-sonuç ilişkisini karıştırabiliyoruz. İhracatçımızın kurdan ziyade ticari ortaklarımızın büyümesi etkiliyor. Gelecek yıl maalesef ticaret ortaklarımızın yüzde 2 civarında büyümesi bekleniyor" ifadelerine yer verdi.

'YAPISAL REFORMLAR HIZ KAZANACAK'

İSO'nun dün gerçekleşen ağustos ayı olağan toplantısında öne çıkan bir diğer konu da yapısal reformlar oldu. Doğrudan yabancı yatırımcıların önemseydiği düzenlemelerden, adalet sistemindeki değişikliklere kadar pek çok çalışma yürütüldüğünü söyleyen Cevdet Yılmaz, hem gelecek ay güncellenecek Orta Vadeli

Program'da (OVP) hem de yeni Meclis döneminde yapısal reformlara hız vereceklerini ifade etti.

"OVP'yi güncelleme çalışmalarına devam ediyoruz. Bu sabah da yine OVP ile ilgili bakanlarımızla bir toplantı gerçekleştirdik" diyen Yılmaz, "Biliyorsunuz, OVP'yi her yıl eylül ayı ortasında güncelliyoruz. Üç temel başlıktan biri de yapısal reformlar oluyor. Bu kapsamda yapısal reformların çok önemli görüyoruz. Güncellediğimiz OVP'de de buna güçlü bir vurgu yapmak istiyoruz. Aynı zamanda yeni Meclis dönemi de yapısal reformlar üzerinde daha fazla duracağımız bir dönem olacak" diye konuştu.

"Başarı, bütüncül ve koordineli bir programla gelir" diyen Yılmaz sözlerini şöyle sürdürdü:

"Bir taraftan Merkez Bankası'nın uyguladığı enflasyonu düşürmeye yönelik politikalar; diğer yandan bunu destekleyici maliye politikaları ve bir de yapısal reformlar... Reform yapabilen bir ülke olmak geleceğe dair beklentileri iyileştiriyor ve yatırımlara katkı sağlıyor."

Dünya ve Türkiye

ekonomisinin mevcut seyrine yönelik de değerlendirmelerde bulunan Cumhurbaşkanı Yardımcısı, salonda bulunan **sanayicilere** ticaret savaşları ve yeni ticari anlaşmaları iyi okumak gerektiğini söyledi.

'ŞAHISLAR DEĞİL DÖNÜŞÜM ÖNEMLİ'

Yaşanan değişimlerin sadece ticareti değil lojistikten yatırım kararlarına ve finansal akışa kadar dünya ekonomisini yeniden şekillendireceğine vurgu yapan Yılmaz, "Üretim merkezleri yer değiştiriyor. Kurumların zayıfladığı bir dünyadayız. Güç odaklı politikaların merkeze alındığı, şahıslara değil, yapısal dönüşümlere odaklanılması gereken bir dönem. Türkiye de hem ekonomik hem siyasal olarak yeni dönemdeki riskleri fırsata çevirmek durumunda" diye konuştu.

Öte yandan, enflasyona yönelik de mesajlar veren Yılmaz, yıllık enflasyonda son 14 ayda 42 puanlık iyileşme kaydedildiğini; dezenflasyon sürecinin devam edeceğini; yıl sonunda ise yüzde 20'li rakamlara gerileyeceğini vurguladı.

SANAYİCİ 'ÜST LİG' İÇİN REFORM BEKLİYOR

İSO Başkanı Erdal Bahçıvan ise konuşmasında ilk olarak finansman sıkıntısına değindi. Uzun süredir yüksek seyreden reel faizler ve banka kredilerine yönelik kısıtlamaların, finansmana erişimde ciddi sıkıntı yarattığını belirten Bahçıvan, **sanayi** sektörünün tüm sorunlarının kesişiminde karşılık olduğunu belirtti. **İSO Başkanı** şöyle konuştu: "Gerçek sorun başlıkları ölçek yapısı, sermaye ve özkaynak yeterliliği, bilanço sağlamlığı. **Sanayimiz** tüm bu kulvarlarda atılım yaparak bir üst lige çıkmalı. Bunun için hem **sanayicilerimizde** hem de politika yapıcılarımızda önce genel bir zihniyet değişimine, ardından da bunu bütüncül bir reform çerçevesine dönüştürerek hayata geçirecek mekanizmalara ihtiyacımız var. Bu bir tercih değil, bu bir zorunluluk."

'KREDİ KOMİSYON FATURASI KABARDI'

BAHÇIVAN, son günlerde bankaların Eximbank kredileri için teminat mektuplarına uyguladıkları komisyon oranlarının giderek arttığına ve önemli bir maliyet haline geldiğine de dikkat çekti. "Bankaların komisyon oranlarına bir tavan getirilmesinin gerekli olduğunu değerlendiriyoruz" diyen Bahçıvan, şöyle devam etti: "Adeta bir üretim vergisi hale gelen KDV modelinden daha reformist bir yapıya dönülmesi gerekiyor."

2026'da % 10'lu rakamları hedefliyoruz

Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz, **İstanbul Sanayi Odası** Meclis Toplantısı'nda ekonomik gündeme ilişkin değerlendirmelerde bulundu. Enflasyonla mücadelede kararlı bir şekilde yol aldıklarını belirten Yılmaz, "Yıllık enflasyon 2024 Mayıs'ında yüzde 75.5 seviyesindeydi; 42 puana ulaşan, 14 aylık kesintisiz düşüşle Temmuz 2025 itibarıyla yüzde 33.5'e gerilemiştir. Üretici fiyatları enflasyonu da aynı dönemde yüzde 57.7'den 24.2'ye düşmüştür. Enflasyon beklentilerinde iyileşme devam ediyor. Piyasa katılımcıları 12 ay sonrası beklentisi ise yüzde 22.8. Reel sektör ve hanehalkı resmi tahminlerin uzağında ama düşüş eğiliminde. 2025 sonunda Merkez Bankası'nın tahmin aralığında, yüzde 20'li rakamlarda bir enflasyon

bekliyoruz. 2026'da yüzde 10'lu, izleyen yılda tek haneyi hedefliyoruz" dedi.

İHRACAT REKOR KIRDI

Türkiye'nin ana ticaret ortağı olan Avrupa başta olmak üzere düşük büyüme ve zayıf dış talep koşullarına rağmen, Temmuz 2025 itibarıyla yıllık ihracatın 269.4 milyar doları aşarak Cumhuriyet tarihi rekorunu kırdığını vurgulayan Yılmaz, "Turizmden elde edilen gelir tarihi yüksek seviyesine çıkmış olup, 2025 yılı ikinci çeyrek itibarıyla yıllıklandırılmış turizm geliri 63 milyar dolara ulaşmıştır. 2025 yılı hazine ayında yıllık cari işlemler açığı 18.9 milyar dolar gerçekleşmiştir. 2025 yılında cari işlemler açığımızın milli gelire oranının yüzde 2 olan OVP tahminimizin altında, yüzde 1.5 civarında gerçekleşmesini bekliyoruz" diye konuştu.

Karamsarlık yayanlara tepki

KONUŞMASINDA, sosyal medyada 'ekonomist' sıfatıyla karamsarlık yayanlara sert eleştirilerde bulunan Yılmaz, "Herkes kötümser senaryo üretirse kötü şeyler olur. Olmayacaksa bile olur. Beklentiler önemli. Sosyal medyanın burada çok ciddi etkide bulunduğu inanıyorum. Sosyal medyada isminin önüne ekonomist sıfatı koyan birçok insan sabah akşam karamsarlık yayma peşinde. Eleştiriye sonuna kadar saygılıyız. Ama bir insan sabah akşam bir tek olumlu şey görmeden tüm gelişmeleri karala-

maya çalışıyorsa orada ya bir ideolojik saplantıdan ya da farklı bir etki oluşturma çabasından bahsedebilirsiniz. Bunu iktisat bilimiyle izah etmek mümkün değil. Kaynağı belli olmayan veya farklı güç odaklarınca kullanılan bir takım terör yapılarıyla da irtibatlı karamsarlık oluşturma. Kurumlara güveni zedeleme, toplumsal umudu zayıflatma çabası olduğunu görüyoruz. Bizi karamsarlığa sevk etmeye çalışanlara güçlü cevap vermemiz lazım. Sosyal medyada oluşturulmaya çalıştıkları havaya kapılmamak lazım" dedi.

Sanayici vergide reform talep ediyor

İSTANBUL Sanayi Odası (İSO)

Başkanı **Erdal Bahçivan** sanayicilerin üç talebini sıraladı. **Sanayiciler**, bankaların teminat mektubuna uyguladıkları komisyona tavan talep ederken, konkordatonun sadece finans ve kamu borçları için geçerli olmasını istedi. Ayrıca Bahçivan, Katma Değer Vergisi modelinden daha reformist bir yapıya dönülmesi gerektiğini ve vergi dilimlerinin üst sınırlarının daha yüksek olması gerektiğini kaydetti. Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz ise "İsmi-nin önüne ekonomist sıfatı koyan birçok insan sabah akşam karamsarlık yayma peşinde" dedi. **(SÖZCÜ)**

‘Yıllık enflasyonda 42 puan düşüş oldu’

Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz, **İstanbul Sanayi Odası** Meclis Toplantısı’nda ekonomik gündeme ilişkin değerlendirmelerde bulundu. Jeopolitik gerilimler, enerji maliyetleri ve yeni ticaret politikalarının küresel büyümeyi baskıladığına dikkat çeken Yılmaz, “Bu zor koşullara rağmen, Türkiye ekonomisi yoluna kararlılıkla devam etmektedir. Enflasyonla mücadelede de kararlı bir şekilde yol alıyoruz. Yıllık enflasyon 2024 Mayıs’ında yüzde 75,5 seviyesindeydi; 42 puana ulaşan, 14 aylık kesintisiz düşüşle Temmuz 2025 itibarıyla yüzde 33.5’e gerilemiştir” dedi. Yılmaz 2025 sonunda Merkez Bankası’nın tahmin aralığında, yüzde 20’li rakamlarda bir enflasyon beklediklerine vurgu yaparak, “2026’da yüzde 10’lu, izleyen yılda tek haneyi hedefliyoruz.” ifadelerini kullandı.

Cevdet Yılmaz

● EKONOMİ SERVİSİ

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI CEVDET YILMAZ:

Yılı yüzde 20'li enflasyonla kapatırız

Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz, enflasyonla mücadelenin kararlı şekilde devam ettiğini belirterek "Yıllık enflasyon 14 aylık kesintisiz düşüşle Temmuz 2025 itibarıyla yüzde 33,5'e geriledi. 2025 sonunda Merkez Bankasının tahmin aralığında, yüzde 20'li rakamlarda bir enflasyon bekliyoruz" dedi

■ **İstanbul Sanayi Odası (İSO)** Meclisinin ağustos ayı olağan toplantısı "Sanayimizin Sorunlarına Yeni Nesil Bir Bakış Açısıyla Çözüm Arayışı" ana gündemi ile gerçekleştirildi. Toplantıda ekonomik gündeme ilişkin değerlendirmelerde bulunan Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz, enflasyonla mücadelenin kararlı şekilde devam ettiğini söyledi. Yılmaz "Yıllık enflasyon 2024 Mayıs'ında yüzde 75,5 seviyesindeydi. 14 aylık kesintisiz düşüşle Temmuz 2025 itibarıyla yüzde 33,5'e geriledi. Üretici fiyatları enflasyonu da

aynı dönemde yüzde 57,7'den yüzde 24,2'ye düştü. 2025 sonunda Merkez Bankası'nın tahmin aralığında, yüzde 20'li rakamlarda bir enflasyon bekliyoruz. 2026'da yüzde 10'lu, izleyen yılda tek haneyi hedefliyoruz" dedi. Küresel ekonomideki yavaşlamaya rağmen temmuz ayı itibarıyla yıllıklandırılmış ihracatın 269,4 milyar doları aşarak cumhuriyet tarihi rekorunu kırdığını dile getiren Yılmaz "Yine, turizmden elde edilen gelir, tarihi yüksek seviyesine çıkmış olup, 2025 yılı ikinci çeyrek itibarıyla yıllıklandırılmış turizm geliri 63 milyar dolara ulaştı. 2025 yılı haziran ayında yıllık cari işlemler açığı 18,9 milyar dolar gerçekleşti. 2025 yılında cari işlemler açığımızın milli gelire oranının yüzde 2 olan ÖVP tahminimizin altında, yüzde 1,5 civarında gerçekleşmesini bekliyoruz" ifadelerini kullandı.

İSO Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçıvan** da enflasyonla mücadelenin başarıya ulaşmasındaki en büyük engelin başta kira ve eğitim olmak üzere hizmet kalemlerinin katılığını sürdürmesi olduğuna dikkat çekerek "Zaten Merkez Bankamız da buna bağlı olarak enflasyonda ihtiyatlı duruşunu koruyor. Bugün enflasyona karşı verilen mücadelenin bir sonucu olarak TÜFE enflasyonunun hizmetlerdeki yüksek seviyeler nedeniyle iki yılda yüzde 33'lere inmesine karşılık, **sanayinin** satış fiyatlarını yansıtan yurt içi ÜFE enflasyonu aynı dönemde yüzde 20'lere kadar inmiş durumda. **Sanayi** sektörü görevini yerine getirirken, **sanayinin** sorumlu olduğu enflasyonun çok üzerinde bir kredi faiziyle karşılaşır olması, bu konuda büyük ve haksız bir bedel ödediğimizi ortaya koyuyor. Uzun süredir yüksek seyreden reel faizler ve banka kredilerine yönelik kısıtlamalar finansmana erişimde de ciddi bir sıkıntı oluşturuyor. Bu da iç talebi zayıflatmanın yanı sıra kârlılığın baskı altına alarak yatırım istahını sınırlamaya devam ediyor" diye konuştu.

SANAYİMİZ BİR ÜST LİGE ÇIKMALI

Büyümedeki en olumsuz ayrışmanın da yine **sanayi** sektöründe görüldüğünü belirten Bahçıvan şöyle devam etti: 2024 yılı büyümesi yüzde 3,2 olarak gerçekleşirken **sanayi** sektörü sadece yüzde 0,5 büyüyebilmiştir. Nitekim, her ay açıkladığımız **İSO Türkiye** İmalat PMI ve Sektörel PMI verileri de **sanayi** sektörümüzün faaliyet şartlarında 16 aydır kesintisiz bozulma eğilimine işaret ediyor. **İSO 500** bulguları da küresel çapta yaşanan dönüşüme uyum sağlamanın önündeki birçok engeli net bir şekilde gösteriyor. Türk **sanayisi** tüm bu kullarlarda atılım yaparak bir üst lige çıkmalıdır. Bunun için hem **sanayicilerimizde** hem de politika yapılarımızda önce genel bir zihniyet değişimine, ardından da değişimi bütüncül bir reform çerçevesine dönüştürerek hayata geçirecek mekanizmalara ihtiyacımız var.

CUMHURBAŞKANI Yardımcısı Cevdet Yılmaz, **İstanbul Sanayi Odası**'nda yaptığı konuşmada, 14 aydır aralıksız düşen enflasyon ve Cumhuriyet tarihinin rekorunu kıran ihracat rakamları gibi olumlu gelişmelere dikkat çekti. **İstanbul Sanayi Odası** Başkanı **Erdal Bahçivan** ise "Ülkemiz sanayisi atılım yaparak bir üst lige çıkmalıdır. Bunun için hem sanayicilerimizde hem de politika yapılarımızda önce genel bir zihniyet değişimine, ardından da değişimi bütüncül bir reform çerçevesine dönüştürerek hayata geçirecek mekanizmalara ihtiyacımız var. Bu reforma hazır olunmalı" dedi.

Türkiye ekonomisi risklere karşı güçlü

İstanbul Sanayi Odası (İSO) Meclisi, Ağustos Ayı Olağan Toplantısı'nı "Sanayimizin Sorunlarına Yeni Nesil Bir Bakış Açısıyla Çözüm Arayışı" gündemiyle Odakule Fazıl Zübü Meclis Salonu'nda gerçekleştirdi. Toplantının açılışını **İSO Başkanı Erdal Bahçivan** yaptı. Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz da toplantıya katılarak ekonomi gündemine ilişkin değerlendirmede bulundu. Yılmaz, "Yıllık enflasyon oranında 42 puanlık düşüş sağladık. 2025 sonunda yüzde 20'li rakamlarda bir enflasyon bekliyoruz" dedi. Son 2,5 yıldır uygulanan programının tüm stres testlerini başarıyla geçtiğini belirten Yılmaz,

Türkiye ekonomisinin dayanıklılığının arttığını ve küresel risklere karşı güçlü olduğunu kaydetti.

KARAMSARLIK ALGISI OLUŞTURUYORLAR

Yılmaz, 2026'da yüksek gelirli ülkeler ligine çıkmayı hedeflediklerini açıkladı. Politikaların dengeli sonuçlar verdiğini vurgulayan Yılmaz, 2025'te cari işlemler açığının milli gelire oranının yüzde 1,5 olmasını beklediklerini söyledi. Eleştirilere açık olduklarını ancak sosyal medyada isminin önüne 'ekonomist' sıfatı koyup karamsarlık oluşturanların dezenformasyona hizmet ettiğini belirtti.

► **MEHMET ALİ PARTO** İSTANBUL

BÜTÜNCÜL BİR REFORM ŞART

● **İSO Başkanı Erdal Bahçivan** ise Türk sanayisinin üst lige çıkması için zihniyet değişimi ve bütüncül reform gerektiğine işaret etti. Bahçivan, tüketici enflasyonunun iki yılda yüzde 33'e, üretici fiyatlarının ise yüzde 20'ye gerilediğini dile getirerek, "Dolayısıyla sanayi sektörünün görevini yerine getirdiği açık. Buna rağmen, sanayinin sorumlu olduğu enflasyonun çok üzerinde bir kredi faiziyle karşılaşılıyor olması büyük ve haksız bir bedel ödediğimizi ortaya koyuyor" diye konuştu.

Türk sanayisinin bir üst lige çıkışı için dönüşüm şart

İstanbul Sanayi Odası (İSO)

Meclisinin ağustos ayı olağan toplantısı “Sanayimizin Sorunlarına Yeni Nesil Bir Bakış Açısıyla Çözüm Arayışı” ana gündemi ile Odakule Fazıl Zobu Meclis Salonunda gerçekleştirildi. İSO Yönetim Kurulu Başkanı Erdal Bahçivan’ın açılış konuşmasını yaptığı toplantıya Türkiye Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz konuk olarak katılarak gündeme yönelik değerlendirmelerde bulundu.

Sanayi firmalarının ölçek yapısı, sermaye ve özkaynak yeterliliği, bilanço sağlamlığı ve verimliliğinin gerçek sorun alanları olduğuna değinen Bahçivan “Türk sanayisi tüm bu kulvarlarda atılım yaparak bir üst lige çıkmalıdır. Bunun için hem sanayicilerimizde hem de politika yapıcılarımızda önce genel bir zihniyet değişimine, ardından da değişimi bütüncül bir reform çerçevesine dönüştürerek hayata geçirecek mekanizmalara ihtiyacımız var. Toplantıda, Türkiye’nin enflasyonla mücadelesinde sanayinin kritik rolüne değinildi. Bahçivan, TÜFE ve ÜFE enflasyon farklarını örnek vererek sanayinin yüksek kredi faizleri ve finansmana erişim sorunlarıyla karşı karşıya olduğunu belirtti. Ayrıca sanayi sektöründeki büyümenin düşük seyrine dikkat çekerek, 2024 yılı büyümesinde sanayinin sadece %0,5 büyüdüğünü aktardı.

Sanayinin verimlilik sorunları da ele alındı. Bahçivan, toplam faktör verimliliğinde yaşanan zayıflığın kaynakların optimal dağılımından uzaklaşmakla ilişkili olduğunu söyledi. Mevcut teşvik ve finansman mekanizmalarının üretim ve karlılığı artırmak yerine bazı firmalarda verimsizliğe yol açtığını belirtti.

Toplantıda sürdürülebilir is-

Erdal Bahçivan

tihtam politikalarının önemine de vurgu yapıldı. Bahçivan, halka arz ve sermaye piyasası araçlarının daha etkin kullanılması gerektiğini belirterek, “Türkiye’nin orta vadeli, tutarlı ve sürdürülebilir bir istihdam politikasına acilen ihtiyacı bulunuyor. Bu politika, insan kaynağımızın etkin ve verimli değerlendirilmesi için tüm eğitim kademelerinde ele alınmalı.” ifadelerini kullandı.

Sanayinin Anadolu’ya taşınması konusuna da değinen Bahçivan, üretimini Doğu ve Güneydoğu Anadolu’ya taşıyan firmaların memnuniyet ve karşılaştıkları sorunların önceden araştırılmasının yeni taşınmalar açısından faydalı olacağını söyledi.

Toplantı, sanayinin mevcut sorunlarının kapsamlı bir reform ajandasıyla ele alınması ve ilgili tüm tarafların katılımıyla çözüme kavuşturulması gerektiği vurgusuyla sona erdi.

ISO BAŞKANI UYARDI: DAHA FAZLA ERTELEYEMEYİZ

Kârsızlık artık yapısal bir verimlilik problemi

ISO Başkanı Erdal

Bahçivan, sanayideki tüm sorunların temelinde kârsızlığın olduğunu vurgulayarak, "Bu problemi de yalnızca ücret, kur ya da faiz gibi geleneksel rekabet ve maliyet unsurlarına bağlamak, konuyu basite indirmek anlamına geliyor. Yaşanan sorun, bu unsurların çok ötesine geçen, artık daha fazla erteleyemeyeceğimiz yapısal bir verimlilik problemine işaret ediyor" dedi.

MERVE YİĞİTÇAN
YENER KARADENİZ

İstanbul Sanayi Odası'nın (İSO) ağustos ayı meclis toplantısı Cumhurbaşkanlığı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın katılımıyla ve **"Sanayinin Sorunlarına Yeni Nesil Bir Bakış Açısıyla Çözüm Arayışı"** ana temasıyla gerçekleşti. Toplantının açılışında konuşan **İSO Yönetim Kurulu Başkanı Erdal Bahçivan**, ekonomideki genel görünümüne ilişkin değerlendirmelerde bulundu.

Enflasyonda kademeli düşüş eğiliminin sürdüğünü; büyümenin ılımlı tempoda, cari açık ve sermaye akımlarına ilişkin risklerin de genel olarak dengeli görüldüğünü kaydeden Bahçivan, Merkez Bankası'nın rezervlerinde iyileşme, risk primlerinde de gerilemenin sürdüğünü anlattı. Ancak bu üç başlıkta henüz arzu edilen noktada olunmadığını vurgulayan Bahçivan, şöyle devam etti: "Kredi notlarımızın hala 'yatırım yapılabilir' seviyelerinin altında olduğunu unutmamalıyım. ...Ve elbette, mali disiplin tarafında da atılması gereken adımlar var. OVP'nin en temel hedefi olan enflasyonla mücadelede temel mal kalemlerinde önemli bir mesafe katedilmiş durumda. Ancak halen bu mücadelenin başarıya ulaşmasındaki en büyük engel, başta kira ve eğitim olmak üzere hizmet kalemlerinin katılığını sürdürmesi olarak dikkat çekiyor. Nitekim, **sanayinin** satış fiyatlarını yansıtan yurtiçi ÜFE enflasyonu yüzde 20'lere kadar inmeye başlamasına karşın, katılıkların devam ettiği hizmet sektörü enflasyonu ise halen yüzde 48'lerde seyrediyor. Bu nedenle Merkez Bankamız da enflasyonda ılımlı duruşunu koruyor. Dolayısıyla OVP'nin enflasyonla mücadele temel hedefi açısından **sanayi** sektörümüzün görevini fazlasıyla yerine getirmekte olduğu açık. Buna rağmen, sebebi olmadığımız bir enflasyonun çok üzerinde bir kredi faiziyle karşılaşmıyoruz da bu konuda büyük ve haksız bir bedel ödediğimizi ortaya koyuyor."

İstanbul Sanayi Odası (İSO) Meclisinin ağustos ayı olağan toplantısı "**Sanayimizin Sorunlarına Yeni Nesil Bir Bakış Açısıyla Çözüm Arayışı**" ana gündemi ile gerçekleştirildi. Cumhurbaşkanlığı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın konuk olarak katıldığı toplantıda, **İSO Başkanı Erdal Bahçivan** (solda) ve **İSO Meclis Başkanı Ender Yılmaz** (sağda) da katıldı.

Halka arz için onlarca
firma sıra bekliyor

Sanayinin kârsızlık ve verimsizlik sorunlarında kamunun da rolünün olduğu bazı hususlara da değinen Bahçivan, şöyle devam etti: "**Sanayimizin** finansmana erişim sorunlarını tartışırken, banka kredilerinin dışındaki araçlara dönük ilgisinin düşük kaldığını, sermaye piyasası araçlarının kullanımını yaygınlaştırmak gerektiğini her fırsatta ifade ediyoruz. Özellikle halka arz konusunda **sanayiciler** olarak iğneyi sıklıkla kendimize batırıyoruz. Yakın geçmişte halka arz süreçlerinde yapılan yanlış uygulamaların, bugün ne yazık ki gerçek fayda sağlayabilecek şirketlerimizin halka arz süresini geciktirdiği gerçeğiyle karşı karşıyayız. Aylardan beri SPK'da halka arz için sıra bekleyen onlarca firmamızın bu bekleyişlerinin daha fazla uzaması gerekiyor."

Yapısal reformlara
zaman ayırmıyoruz

Bahçivan, konuşmasının sonunda yapısal reform ve hukuk vurgusu da yaparak, "Ekonomide son zamanlarda yaşadığımız gelgitlere ayrılan zaman nedeniyle başta demokrasimizi geliştirecek hukuk alanı olmak üzere yapısal reformlara ne yazık ki yeterince zaman ayırmıyoruz. Oysa hukuk bir toplum için her şeydir. Öyle ki, gelişmiş ülkelere bakıldığında, iki temel direk üzerinde yükseldiklerini görüyoruz: Hukuk ve ekonomi. Dolayısıyla bu iki direk arasındaki ilişkinin uyumlu olması da çok büyük bir önem taşımaktadır" ifadelerini kullandı.

■ Cevdet Yılmaz'dan reel sektöre "Kendi kendini gerçekleştiren kehanet" uyarısı

İstanbul Sanayi Odası'nın ağustos ayı meclis toplantısına konuk olan Cumhurbaşkanlığı Yardımcısı Cevdet Yılmaz, meclis gündemine yönelik konuşma yaptı. Son dönemde Eylül ayında açıklanacak Orta Vadeli Program hazırlıklarını sürdürdüklerini anlatan Yılmaz, 2026 yılında daha çok yapısal reformların üzerinde duracakları bir dönem olacağını söyledi. Bu dönemde **sanayinin** stratejik konumunun farkında olduklarını anlatan Yılmaz, **sanayinin** çarpan etkisi olduğunu belirterek, "**Sanayi** olmazsa olmaz. Stratejik öneminin farkındayız" dedi. Türkiye ekonomisinin ise büyüme ile dünya ortalamasının oldukça üzerinde bir performans sergilediğini dile getiren Yılmaz, yine 2026'da yüksek gelirli ülkeler ligine atılacağına dikkat çekti. "Gelişme olumlu yönde. İhracat artıyor, turizm geliri artıyor" diyen Yılmaz, şöyle devam etti: "Turizm gelirinde bu yıl 64 milyar dolar ile kapanacak. İhracat 275 milyar dolar çıkacak. Cari açık da tahminlerin altında. Bu yıl 2 diyet tahmin ettiğimiz ama 1,5 olarak gerçekleşecek. Merkez Bankası rezervi 176,5 milyar dolar. Risk primi 370'leri aşmış. Bugün 264 baz puanı geriledi. 2,5 yılda

KKM'de görevini tamamladı" dedi. Ancak tüm bu olumlu tabloya rağmen beklentiler konusunda reel sektör ve hane halkını ikna edemediklerini savunan Yılmaz, şöyle devam etti: "Beklentilerde iyileşme devam ediyor ama reel sektör ve hane halkı bu beklentilerin çok uzağında. Burada da sevindirici olan husus aşıya doğru bir eğilim içinde enflasyon. Reel sektör beklentilerini gerekli ve hedeflere yakın hale getirmemiz lazım. Kendini gerçekleştiren kehanet diye bir şey var. Herkes kötümser senaryo üretirse kötü şeyler olur. Yıl sonunda enflasyonda 20'li rakamlar göreceğiz diyoruz. Ama reel sektöre sorduğumuzda 42-43 olacağını diyor. Bunu hepimizin bir düşünmesi lazım. Kararlar da ona göre şekilleniyor. İşçi ücreti, mal fiyatı ona göre şekilleniyor ve bu da enflasyon ile mücadeleyi negatif etkiliyor" şeklinde konuştu.

GELECEK YIL YATIRIM

ORTAMI DAHA İYİ OLACAK

Burada sosyal medyanın gücüne de dikkat çeken Yılmaz, "İsmimin önüne ekonomist sıfatı koyan sabah akşam karamsarlık yayma peşinde. Her türlü

eleştiriyi saygıya al ama bir insan sabah akşam aylar yıllar boyu bir tek olumlu şey görmeden her şeyi karamazmaya çalışıyorsa sistematiği bir etki oluşturma çabasıdır bahsedebiliriz. Bilimle iktisatla bunu ikna etmek mümkün değil. Terör yapılan ile de irtibatlı olan bu kişiler karamsarlık oluşturma, toplumsal umutları düşürme çabası var. Bizi umutsuzluğa, karamsarlığa sevk etmeye çalışanlara güçlü cevap vermemiz, buna kapılmamamız lazım. Gelecek yıl finansal koşulların ve yatırım ortamının çok daha iyi olacağı bir yıl olacak" ifadelerini kullandı. Son dönemde yine yapay et ve tarım ve hayvancılığın bitirileceğine yönelik yanlış ve kasıtlı söylemlerin dile getirildiğini anlatan Yılmaz, "2026'da AB'ye ihracatta sektörler bu konuya uymazsa ihracat yapamayacak ya da ihracat için vergi verecek. Biz oluşturduğumuz sistem ile o vergileri bir fonda topluyor ve yine sektörlerin ilerlemesi için bunları kullanmak üzere biriktiriyoruz. Ama kasıtlı olarak yapay et gelecek, tarım hayvancılık bitirilmeye çalışılıyor gibi söylemler türedi. Bunların aklı astan yok" dedi.

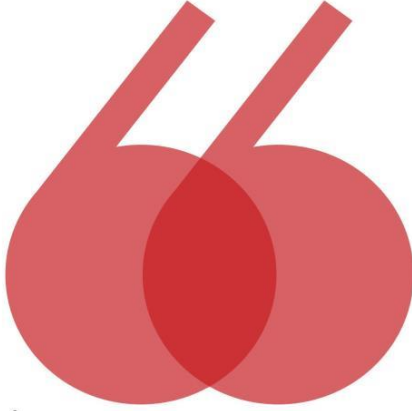
■ Finansman sorunu
yatırım iştahını sınırlıyor

Uzun süredir yüksek seyreden reel faizler ve banka kredilerine yönelik kısıtlamaların, finansmana erişimde de ciddi bir sıkıntı yarattığına işaret eden Bahçivan, bunun da iç talebi zayıflatmanın yanı sıra karlılığı baskı altına alarak yatırım iştahını sınırlamaya devam ettiğini belirtti. "Bugün **sanayi** sektörünün tüm sorunlarının temelinde kârsızlık, yani katma değer üretmemek, ana faaliyetlerimizden kalıcı kazanç elde edememek yer alıyor" diyen Bahçivan, şu ifadeleri kullandı: "Bu kârsızlık sorunu yalnızca konjonktürel gelişmeler veya şoklardan kaynaklı değil. Sorunun giderek kronikleşmesinde firmalarımızın hatalı uygulamaları, yönetsel eksiklikleri ve hiç kuşkusuz, yakın geçmişteki sürdürülebilir olmayan, rasyonellikten kopuk ekonomi politikalarının da etkisi var. **Sanayimizin** kârsızlık problemini yalnızca ücret, kur ya da faiz gibi geleneksel rekabet ve maliyet unsurlarına bağlamak, bizce konuyu çok basite indirmek anlamına geliyor. Yaşanan sorun, bu unsurların çok ötesine geçen ve artık daha fazla erteleyemeyeceğimiz yapısal bir verimlilik problemine işaret ediyor."

Yakın zamanda yapılan çalışmaların, toplam faktör verimliliği artışıyla zayıflığın en önemli sebeplerinden birisinin kaynaklarının optimal dağılımından uzaklaşmak olduğunu gösterdiğine işaret eden Bahçivan, "Nitekim, ekonomiye anlamlı bir verimlilik katkısı sağlamadığı, iş modeli sürdürülebilir ve rasyonel olmadığı halde, kamunun finans ve teşvik paketlerinden neredeyse eşit ölçüde yararlanan ve toplam kredi hacminde önemli yer tutan çok sayıda firmamızın olduğu ve bunun kaynak dağılımını önemli ölçüde bozduğu yönünde saptamalar var. Bu durumun, aynı zamanda firmalar ve sektörler arası bağlantılarıyla sağlıklı firmalara, dolayısıyla da ekonominin geneline yayılan bir verimsizlik, bir rekabet gücü sorunu yarattığı, artık daha fazla göz ardı edemeyeceğimiz bir gerçeği ortaya koyuyor" değerlendirmesinde bulundu.

İŞ DÜNYASI EKONOMİ YÖNETİMİ İLE BULUŞTU

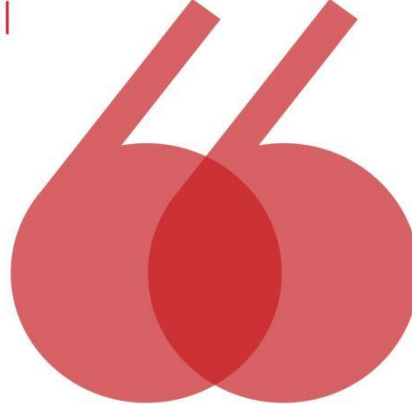
CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI
CEVDET YILMAZ:Karamsarlık
yayanlara
kulak asmayın

İstanbul Sanayi Odası'nda Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz, Ankara Sanayi Odası'nda da Merkez Bankası Başkanı Fatih Karahan iş dünyası ile bir araya geldi. Yüksek faiz, kur, finansmana erişim, riskler ve

destek konularını gündeme getiren sanayicilere seslenen Yılmaz, "Zorlukların büyük kısmı geride kaldı. Karamsarlık pompalayanlara kulak asmayın" mesajını verdi. Yılmaz, 14 aydır aralıksız düşen enflasyon ve ihracat rakamla-

rı gibi olumlu gelişmelere dikkat çekerek, en zorlu dönemin geride kaldığını söyledi. Konuşmasında, sosyal medyada 'ekonomist' sıfatıyla karamsarlık yayanlara sert eleştirilerde bulunan Yılmaz, "Herkes kötümser senaryo üre-

tirse, olmayacaksa bile olur. Beklentiler önemli. Ancak jeopolitik gerilimler, enerji maliyetleri ve baskılanan küresel ticaret gibi zor koşullara rağmen, Türkiye ekonomisi yoluna kararlılıkla devam etmektedir" dedi. **s04**

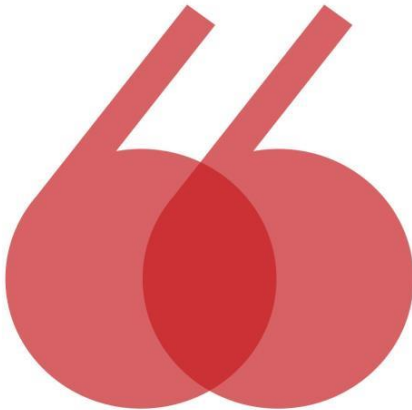
İSTANBUL SANAYİ ODASI BAŞKANI
ERDAL BAHÇIVAN:Görevimizi
fazlasıyla yerine
getirdik

İSO Yönetim Kurulu Başkanı Erdal Bahçivan, sanayi sektörünün enflasyonla mücadelede görevini fazlasıyla yerine getirdiğini söyledi. Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın katıldığı toplantıda sanayicilerin sorunla-

rını ekonomi yönetimine aktaran İSO Başkanı Bahçivan, "Enflasyonla mücadelenin temel hedefi açısından sanayi sektörümüzün görevini fazlasıyla yerine getirdi. Buna rağmen sebebi olmadığımız bir enflasyonun çok üzerinde bir

kredi faizi ile karşılaşıyor olmamız da bu konuda büyük ve haksız bir bedel ödediğimi ortaya koyuyor" diye konuştu. Sanayicilerin üç talebini sıralayan Bahçivan, bankaların teminat mektubuna uyguladıkları komisyonu tavan ta-

lep ederken, konkordatonun sadece finans ve kamu borçları için geçerli olmasını istedi. Vize konusuna değinen Bahçivan kolaylaştırıcı söylemlere rağmen henüz bu konuda bir gelişme yaşamadıklarını söyledi. **Hamide HANGÜL s04**

ANKARA SANAYİ ODASI BAŞKANI
SEYİT ARDIÇ:Bir yıldır
bankalara
çalışıyoruz

Ankara Sanayi Odası (ASO) Başkanı Seyit Ardiç, 500 büyük sanayi kuruluşunun faaliyet kârının yüzde 97'sini finansman giderlerine verdiğini belirterek, "Yani sanayicimiz 1 yıl boyunca bankalara çalışmış. Bankacılığın

kârı artarken sanayici kârsız kaldı" dedi. ASO ağustos ayı toplantısında konuşan Ardiç, "En Büyük İkinci 500 Sanayi Kuruluşu içindeki firmaların finansman giderlerinin faaliyet kârı içindeki payının iki katından fazla artarak,

yüzde 35,8'den yüzde 80,9'a yükseldiğini söyledi.

Ardıç şunları söyledi: "Finans sektörü büyürken sanayimizin küçülmesi endişe vericidir. Cari enflasyon yüzde 33,5, Merkez Bankası'nın yıl sonu hedefi ise yüzde 24.

Peki ticari kredi faizleri kaç? Yüzde 55. Yani, parasını faize yatıran rahat bir uyku çekerken, girişimciler yani bizler, maalesef uykusuz geceler geçiriyoruz. Bu sistem sağlıklı bir ekonomi için sürdürülebilir değildir." **Ferit PARLAK s07**

ZORLUKLARIN BÜYÜK KISMI GERİDE KALDI

Kurdan ziyade ihracatımız ticari ortaklarımızla büyüyor

Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz, hangi politika uygulanırsa uygulansın bazı yan etkileri ve zorluklarının olduğunu, önemli olanın zorlukların geçici, kazanımların kalıcı olduğunu belirterek, "Zorlukların büyük kısmı geride kaldı" dedi. Yılmaz, ihracatın kurdan ziyade MENA ve AB gibi ticari ortakların ekonomik büyüme hızıyla artışı gösterdiğini söyledi.

Hamide HANGÜL

Istanbul Sanayi Odası'nın (İSO) ağustos ayı meclis toplantısı "Sanayinin Sorunlarına Yeni Nesil Bir Bakış Açısıyla Çözüm Arayışı" ana temasıyla gerçekleşti. **Sanayicilerin** büyük ilgi gösterdiği toplantı Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın katılımıyla gerçekleştirildi. Toplantıda konuşan Cevdet Yılmaz, küresel ekonomide belirsizliklerin arttığını, farklı bir uluslararası ortam olduğunu, güç odaklı politikaların merkeze geldiği ve küresel arenada dar çıkarlar için kullarların çığnendiği bir dönemden geçildiğine işaret ederek, "O nedenle bu süreci iyi okumalı, riskleri minimize eden, fırsatları iyi değerlendiren bir anlayışla hareket etmeliyiz. Türkiye olarak gelişmeler fırsatı dönüştürmek zorundayız" diye konuştu.

Kişi başı gelir beklentisi 17 bin dolar

Yaşanan gelişmeler ekonominin küresel ekonominin, tarihsel ortalamamanın altında büyüme gösterdiğine işaret eden Yılmaz, sözlerini şöyle sürdürdü: "Bu yıl beklenen yüzde 3 civarında bir büyüme. En önemli farklılıklardan biri ticaretteki büyümenin, ekonomik büyümenin gerisine düşmesi. Bu yıllık beklenti yüzde 2,6. Böyle bir ortamdayız. Jeopolitik gerilimleri hepimizi biliyoruz. Bu

zorlu koşullara rağmen, Türkiye ekonomisi, dünya ekonomisinden son 22 yılın ortalamasında 1,8 puan daha fazla büyümüş. Türkiye, farklı bir yere gelmiş durumda. Satın alma gücü paritesine göre 12'nci sıradayız. Bu yıl ikinci çeyrek rakamları henüz açıklanmasa da Türkiye için beklenti 1,5 trilyon dolarlık bir büyüklük. Kişi başına gelirimiz 15 bin 500 dolar oldu, bu yıl 17 bin dolar civarında bir

rakam bekliyoruz. Ekonomimiz kesintisiz büyümeye devam ediyor. Böyle bir konjonktürde... Düşük

büyüme ve zayıf dış talep koşullarına rağmen temmuzda yıllıklandırılmış ihracatımız, 269,4 milyar doları aşarak Cumhuriyet rekoru kırdı. Bu yıl 275 milyar dolara yakın bir rakamla yılı kapatacağız. Cari açığın mülle gelire oranının yüzde 1,5 olmasını tahmin ediyoruz."

"Gelecek yıl daha iyi bir ortam olacak"

Uygulanan ekonomik programın birçok testten başarıyla geçtiğine işaret eden Yılmaz, bugün finansal piyasalarda daha istikrarlı bir ortama girildiğini, Merkez Bankası rezervlerinin de 176,5 milyar dolarla Cumhuriyet tarihin

Halka arz için onlarca firmamız sıra bekliyor

İSO ağustos ayı meclis toplantısında ekonomide genel görünümüne yönelik değerlendirmelerde bulunan İSO Başkanı **Erdal Bahçivan**, konkordatolar, halka arz ve vizeler konusuna vurgu yaptı. **Sanayinin** finansmana erişim sorunlarını tartışırken, banka kredilerinin dışındaki araçlara dönük ilgisinin düşük kaldığını, sermaye piyasası araçlarının kullanımını yaygınlaştırmak gerektiğini her fırsatta dile getirdiklerini söyleyen Bahçivan, "Özellikle halka arz konusunda **sanayiciler** olarak iğneyi sıklıkla kendimize batırıyoruz. Yakın geçmişte halka arz süreçlerinde yapılan yanlış uygulamaların, bugün ne yazık ki gerçek fayda sağlayabilecek şirketlerimizin halka arz süresini geciktirdiği gerçeğiyle karşı karşıyayız.

Aylardan beri SPK'da halka arz için sıra bekleyen onlarca firmamızın bu bekleyişlerinin daha fazla uzamaması gerekiyor" diye konuştu. Enflasyonda kademeli düşüş eğiliminin sürdüğünü; büyümenin ılımlı tempoda, cari açık ve sermaye akımlarına ilişkin risklerin de genel olarak dengeli görüldüğünü kaydeden Bahçivan, ancak söz konusu başlıklarda henüz arzu edilen noktada olunmadığını kaydetti "Kredi notlarımızın hala 'yatırım yapılabilir' seviyelerin altında olduğunu unutmayalım" diyen Bahçivan, öte yandan uzun süredir yüksek seyreden reel faizler ve banka kredilerine yönelik kısıtlamaların, finansmana erişimde ciddi bir sıkıntı yarattığına dikkat çekti.

"Tüm sorunlarının temelinde kârsızlık yer alıyor"

Bunun da iç talebi zayıflatmanın yanı sıra **kârlılığı**, baskı altına alarak yatırım iştahını sınırlamaya devam ettiğine işaret eden Bahçivan, sözlerini şöyle sürdürdü: "**Sanayi** sektörünün tüm sorunlarının temelinde kârsızlık; yani katma değer üretememek, ana faaliyetlerimizden kalıcı kazanç elde edememek yer alıyor. Bu kârsızlık sorunu yalnızca konjonktürel gelişmeler veya şoklardan kaynaklı değil. Sorunun giderek kronikleşmesinde firmalarımızın hatalı uygulamaları, yönetsel eksiklikleri ve hiç kuşkusuz, yakın geçmişteki sürdürülebilir olmayan, rasyonellikten kopuk

ekonomi politikalarının da etkisi var. **Sanayimizin** kârsızlık problemini yalnızca ücret, kur ya da faiz gibi geleneksel rekabet ve maliyet unsurlarına bağlamak, **bizce** konuyu çok basite indirgemek anlamına geliyor. Yaşanan sorun, bu unsurların çok ötesine geçen ve artık daha fazla erteleyemeyeceğimiz yapısal bir verimlilik problemine işaret ediyor." Vizelerde yaşanan sıkıntılara da değinen İSO Başkanı Bahçivan, "Avrupa komisyonunun vize başvurularına yönelik aldığı olumlu kararın üzerinden 1,5 ay geçmesine rağmen halen samimi kolaylaştırıcı bir uygulama göremiyoruz" ifadelerini kullandı.

en yüksek seviyesinde olduğunu vurgu yaptı. "Hangi politikası izlerseniz izleyin, bazı yan etkileri, zorlukları oluyor, ancak önemli olan bu zorlukların geçici, kazanımların kalıcı olmasıdır" diyen Yılmaz, sözlerini şöyle sürdürdü: "Biz de bu anlayışla hareket ediyoruz. Zorlukların büyük bir kısmının geride kaldığını rahatlıkla ifade edebilirim. Gelecek yıl finansal koşulların da yatırım ortamının da çok daha iyi olacağı bir yıl olacak. Küresel risklerine olacak. Kurdan ziyade ihracatımızı ticaret ortaklarımızın büyümesi etkiliyor. Mutlaka kurun da etkisi var ancak, asıl etki ticaret ortaklarımızın büyüme hızıdır. MENA ve AB bölgesinde bu yıl yüzde 2 civarında bir büyüme bekleniyor. Biz, her şey rağmen ihracatımızı, turiz-

mi arttırmaya devam edeceğiz. Katma değer sağlayacak sektörlerimizi büyütmeliyiz. Bu noktada Merkez Bankamız bir fon ayırdı. İki yılı geri ödememiz düşük faizli kredi veriyoruz. **Sanayicimize** bu tür destekleri vermeye hazırız."

"Enflasyonda yıl sonu 20'li rakamlardan söz edeceğiz"

Enflasyonla mücadelenin OVP'de de temel öncelikleri olduğunu, sadece para politikası ile değil, arz yönlü politikalarla da devam ettiklerinin altını çizen Yılmaz, "14 aylık sürede yüzde 75,5'dan yüzde 33,5'e geldi. Yıl sonu 20'li rakamlardan söz edeceğiz, 30'un altında bir rakamı artık görüyoruz" diye konuştu. Yılmaz, Kur Korumalı Mevduatın da görevini tamamladığını da sözlerine ekledi.

Sanayi sektörü bir yıldır bankalara çalışıyor

Ankara Sanayi Odası Başkanı Seyit Ardic, 500 büyük sanayi kuruluşunun faaliyet kârının yüzde 97'sini finansman giderlerine verdiğini belirterek, "Yani sanayicimiz 1 yıl boyunca bankalara çalışmış. Bankacılığın kârı artarken, sanayici kârsız kaldı. Bankalar komisyon ve ücretleri düşürmeli" dedi.

Ferit PARLAK
ANKARA
ferit.parlak@asotry.com

Ankara Sanayi Odası (ASO) Ağustos ayı Meclis Toplantısı, Merkez Bankası Başkanı Fatih Karahan'ın katılımıyla gerçekleştirildi. Toplantıda konuşan ASO Başkanı Seyit Ardic, En Büyük İkinci 500 Sanayi Kuruluşu içindeki firmaların finansman giderlerinin faaliyet kârı içindeki payının yüzde 35,8'den yüzde 80,9'a yükseldiğini söyledi. Ardic, "İlk 500 şirketlerinde ise durum daha da vahim. Faaliyet kârının yüzde 97'sini, finansman giderine vermişler. Yani sanayicimiz bir yıl boyunca bankalara çalışmış" dedi. Son gelen çeyreklik bilançolarda, bankacılık kesiminin kârlılıklarında önemli ölçüde artışlar görüldükçe, sanayi sektörü ise neydeyse kâr elde edemediğini belirtti. Ardic, "Finansal tabloların açıklanması boyunca kârlı 282 şirketin 137'si bu dönemde zarar yazdı. Yani şirketlerin neydeyse yarısı, yüzde 48,58'i bu dönemde zararlı kapattı. Oysa geçen yıl aynı dönemde bu oran yüzde 36 idi" diye konuştu. Bankaların işlemlerinden aldığı yüksek komisyon ve ücretlere de dikkat çeken Ardic, "İşlemlerden alınan yüksek komisyon ve ücretler sanayicileri-

mizin finansman maliyeti yükünü daha da artırıyor. Bankaların uyguladığı bu rakam ve oranların düşürülmesi finansmana erişmeye çalışan reel sektör için daha sağlıklı ve sürdürülebilir olacaktır" dedi.

"Parayı faize yatıran rahat, biz uykusuz geceler geçiriyoruz"

Elbette finans sektörünün büyümesinin Türkiye ekonomisi açısından son derece önemli olduğuna değinen Ardic, şunları söyledi: "Biz sanayiciler üretim maliyetlerindeki artış, ihracat pazarlarındaki daralma ve finansmana erişim gibi zorluklarla mücadele ederken, üretime devam etmek için de büyük çaba harcıyoruz. Cari enflasyon yüzde 33,5, Merkez Bankası'nın yıl sonu hedefi ise yüzde 24. Peki ticari kredi faizleri kaç? Yüzde 55. Bu faiz oranlarıyla nasıl ayakta kalacağız, nasıl üretim yapacağız, yeni yatırımlarımızı neye göre nasıl planlayacağız? Yani, parayı faize yatıran rahat bir uykü çekerken, üretim ve ihracat yaparak, istihdam yaratarak, ülkemizin geleceğine katkı sağlaymaya çalışan girişimciler yani bizler, maalesef uykusuz geceler geçiriyoruz. Bu sistem sağlıklı bir ekonomi için sürdürülebilir değildir."

"Enflasyonla mücadele yükü üretimi baskılıyor"

Enflasyonla mücadele programı hedeflerinin, piyasa beklenti-

leriyle giderek daha fazla uyumlu hale geldiğinin altını çizen Ardic, rezerv artışı ve CDS'de düşüşün umut verici olduğunu bildirdi. Kamu kesiminin harcamaları kontrol altına alarak toplumun genelinde gerçek anlamda bir tasarruf yapıldığı algısını oluşturmaya, enflasyonla mücadelenin inandırıcılığını arttıracakları diye belirtti. "Kamu tasarrufu konusunda öncü ve örnek olmaya" diye konuştu. Enflasyonla mücadele politikasının başarısını önemseydiklerini, fiyat istikrarının uzun vadeli büyümenin temel olduğunu çok iyi bildiklerini kaydeden Ardic, "Ancak enflasyonun toplumsal maliyeti ve reel sektörümüz üzerindeki olumsuz etkileri ne yazık ki çok yüksektir. Sanayi

Eximbank kredilerinde teminat çıkmazı

ASO Başkanı Seyit Ardic, Eximbank kredilerinde ticari bankalardan teminat alma zorunluluğunun, firmalar için süreci hem zorlaştırdığını hem de maliyetleri artırdığını söyledi. Ardic, "Bu uygulama ihracatımız üzerinde olumsuz etkiler yaratmaktadır. Teminat yapısının gözden geçirilerek daha esnek hale getirilmesi yönündeki talebimiz de var" açıklaması yaptı.

"Ya üreteceğiz ya da kapağıya kilit vuracağız"

ASO Başkanı Seyit Ardic, bugün, Türkiye'nin üretim gücünü, geleceğini ve ekonomik bağımsızlığını şekillendirecek kritik bir eşikte olduğunu ifade etti. Ardic, "Önümüzde önemli bir yol ayrımı var: Ya her şeye rağmen üretime devam eden, istihdam yaratan, teknolojiyi ve katma değeri önceleyen firmalarımızın yolunu açacağız... Ya da krediye ulaşamadığı için kapağına kilit

vuran, üretime çekilen, binlerce kişiyle işsiz bırakan işletmelerin çoğaldığı bir geleceğe sürükleneceğiz. Günlük kurtarıcı değil, geleceği şekillendiren politikalarla reel sektörün önünü açan bir anlayışa ihtiyacımız var. Sanayicinin sesini duyan, ihtiyaçların gözeten, üretimi destekleyen bir ekonomi modeliyle yolunuza devam edelim" ifadelerini kullandı.

"Nefes Kredisi iflastan önce son umut oldu"

Seyit Ardic, KOBİ tanımındaki ilminin artması olmasını çok değerli bulduklarını söyledi. Ancak, Nefes Kredisi gibi kredilerden daha fazla işletmenin yararlanabilmesi için tutarının acil olarak artırılması ve kapsamının genişletilmesi gerektiğini ifade eden Ardic, "Nefes kredisi, KOBİ'lerimizin iflastan önce son umududur. Limitlerin vakit kaybetmeden en az 50 milyar TL'ye çıkarılması

sadece firmalarımızın ayakta kalmasını değil, ekonominin üretim ve istihdam kapasitesinin korunmasını da sağlayacaktır" dedi. KOBİ'lerin hem yüksek faiz hem de kredi limitlerinden dolayı bankaların kapısından içeri bile giremediğini vurgulayan Ardic, "Temel beklentimiz; Kredilerin üretim odaklı firmalara açılması; reel sektörün ihtiyaçlarına uygun selektif bir kredi politikası izlenmesi" diye konuştu.

"Döviz satma zorunluluğu gözden geçirilmeli"

Seyit Ardic, ihracatçı firmaların, ihracat bedelinin yüzde 35'ini Merkez Bankası'na satma zorunluluğunun devam ettiğini bildirdi. Ardic, "Bu durum firmalarımızı zorluyor. Merkez Bankası'nda TL'ye çevirdiğimiz parayla hammadde almak için tekrar döviz alıyoruz. Kur makasından dolayı kayıplarımız oluyor. Bu uygulama, özellikle de hammaddeyi büyük ölçüde dışa bağımlı olan

sektörlere ilave yük getiriyor. Bu uygulamanın sürdürülmesi gerekirse, sektörlerin ithalata bağımlılık oranları dikkate alınarak sınıflandırma ve ayırıştırma modeli yapılabileceği kanaatindeyim" şeklinde konuştu. İhracatçılara verilen yüzde 3 oranındaki döviz dönüşüm desteğinin 31 Ekim 2025'e kadar uzatıldığını hatırlatan Ardic, "Beklentimiz bu desteğin devam ettirilmesi" dedi.

"Risk alt sınırı 3.1 milyar TL'ye çıkarılmalı"

ASO Başkanı Seyit Ardic, BDDK'nın şirketlerin kredi derecelendirme zorunluluğuna ilişkin Türkiye Bankalar Birliği Risk Merkezi'ndeki risk alt sınırını 2020 yılında 500 milyon TL olarak belirlediğini hatırlattı. Ardic, "Bu sınır, 5 yıl sonra, geçen nisan ayında yalnızca yüzde 50 artırıla 750 milyon TL'ye çıkarıldı. Burakamın gerçek değerinin enflasyona göre güncellendiğinde 3 milyar 100 milyon TL olması gerekiyor. Mevcut durumda BDDK tarafından yetkilendirilmiş kuruluşlardan rapor almak zorunda olan firmalarımız için önemli bir mali yük gelmektedir" dedi.

"Konkordatolar sıkıntı çıkarıyor"

Emek yoğun sektörlerin üretimlerini sürdürülebilirliği için özel destek mekanizmalarının hayata geçirilmesinin kritik önem taşıdığını ifade eden Ardic, "Özellikle esnek çalışma ödeneği benzeri uygulamaların devreye alınması, istihdamın korunması ve üretimin sürdürülebilirliğini sağlanması açısından son derece değerli olacaktır. Konkordato sorununa da değinen Ardic, "Organize Sanayi Bölgelerinde faaliyet gösterip konkordato ilan eden firmaların, OSB'lere olan elektrik ve su borçları da bu süreçte ödenmiyor. Bu maliyetleri bölgede faaliyet gösteren diğer firmalar finanse etmek durumunda kalıyor. Bu süreçle ilişkin hazırlanan yeni düzenlemenin tüm bu sorunlara çözüm olmasını ve en kısa sürede yürürlüğe girmesini bekliyoruz" diye konuştu.

MB Başkanı Fatih Karahan: Beklentiler iyileştikçe kredi faizleri gerileyecek

Merkez Bankası (MB) Başkanı Fatih Karahan, kredi faizlerinin, enflasyon ve enflasyon beklentilerinden etkilendiğini söyledi. Karahan, "Faiz indirimleri ancak enflasyon kontrol altındayken etkili olabilir. Enflasyon beklentileri iyileştikçe kredi ve tahvil faizleri gerilemektedir" dedi. Uzun vadeli kredilerin payının sıkılaşma döneminde arttığını kaydeden Karahan, "Cari açığı düşürüp dış finansman ihtiyacını azaltmaktadı. KKM'de azalış devam ederken, TL talebi güçlü seyretilmektedir. Sıkı para politikası durumumuz rezervlere olumlu yansımıştır. Cari açık son iki yıl 36 milyar dolar azalırken, Türk Lirasına olan talep artmaya devam ediyor. Brüt uluslararası rezervler 176 milyar dolara, swap hariç net rezervler ise 54,2 milyar dolara ulaşmıştır" diye konuştu.

Fatih Karahan, kira ve eğitim harcamalarının hizmet enflasyonunu artıran başlıca unsurlar olduğuna dikkat çekerek, temmuz ayında aylık enflasyonda geçici bir yükseliş yaşandığına dikkat çekti. Karahan şunları söyledi: "Fiyat istikrarı sağlanana kadar sürdüreceğiz sıkı para politikası durumu,

talepte dengelenme, Türk Lirası'nda reel değerlenme ve enflasyon beklentilerinde düzleme, vasıtasıyla deflasyon sürecini destekleyecek. Maliye politikasının eşgüdümü bu sürece katkı sağlayacak. Kurul politika faizine ilişkin atılacak adımları enflasyon gerçekleştirmelerini, ana eğilimini ve beklentilerini göz önünde bulundurarak öngörülen deflasyonun gerçekleştirilmesini sağlayacak şekilde belirleyecek. Adımların büyüklüğü, enflasyon görünümü odaklı, toplantı bazlı ve ihtiyatlı bir yaklaşımla gözden geçirilecektir."

TL mevduatı payı yüzde 60'ı aştı

TCMB Başkanı Karahan, ekonomideki büyümenin denimsel şekilde devam ettiğine dikkat çekerek, ticari kredi tahvil gecikmiş alacak oranının tarihsel ortalamasının altında bulunduğunu kaydetti. Karahan, "Konkordato talep eden firmaların ekonomideki payı görece düşüktür" dedi. Karahan, cari açığı düşürüp dış finansman ihtiyacını azalttığını kaydederek, kur korumalı mevduatta (KKM) azalışın devam ettiğini ve Türk Lirası talebinin güçlü seyretilmesini aktardı.

İSO Başkanı Erdal Bahçıvan'dan, sanayi için zihniyet değişimi ve reform çağrısı

‘Üst lige çıkmalıyız’

İstanbul Sanayi Odası (İSO) Yönetim Kurulu Başkanı Erdal Bahçıvan, ekonomiyle ilgili kısa ve orta vadeli uyarılar yaparken Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz “pembe tablo” çizmeyi sürdürdü.

İSO Meclisi’nin, “Sanayimizin Sorunlarına Yeni Nesil Bir Bakış Açısıyla Çözüm Arayışı” ana başlıklı aylık toplantısında konuşan Bahçıvan, sanayinin tüm sorunlarının kesişim kümesinde kârsızlık olduğunu ve bunun daha fazla ertelenemeyecek bir yapısal verimlilik sorununa işaret ettiğini vurgulayarak şöyle devam etti: “Ölçek yapısı, sermaye ve özkaynak yeterliliği, bilanço sağlamlığı ve verimlilik gerçek sorun alanları. Türk sanayisi tüm bu kulvarlarda atılım yaparak bir üst lige çıkmalı. Bunun için hem sanayicilerimizde hem politika yapıcılarımızda önce genel bir zihniyet değişimine,

ardından da değişimi bütüncül bir reform çerçevesine dönüştürerek hayata geçirecek mekanizmalara ihtiyacımız var.” Bahçıvan ayrıca, adeta bir üretim vergisi hale gelen KDV modelinden daha reformist bir yapıya dönülmesi gerektiğini ifade etti. Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz ise “Fiyat istikrarına doğru ilerlediğimiz bu süreçte, yapısal reformları hızlandırarak katma değerli üretimi desteklemeye, verimliliği artırarak vatandaşlarımızın uzun vadeli refahını artırmaya devam edeceğiz” dedi. • Ekonomi Servisi

‘KOBİ bankanın içine giremiyor’

ANKARA Sanayi Odası (ASO)

Başkanı Seyit Ardic, dün Merkez Bankası Başkanı Fatih Karahan’ın da katıldığı ASO Meclisi’nde “Parasını faize yatıran rahat bir uyku çekerken üretim ve ihracat yaparak ülkemizin geleceğine katkı sağlamaya çalışan girişimciler yani bizler, maalesef uykusuz geceler geçiriyoruz” dedi. Ardic, şu çağrısı yaptı: “KOBİ’lerimiz hem yüksek faiz hem kredi limitlerinden dolayı bankaların kapısından içeri bile giremiyor. Temel beklentimiz kredilerin üretim odaklı firmalara açılması, reel sektörün ihtiyaçlarına uygun selektif bir kredi politikası izlenmesi, finansman maliyetlerinin öngörülebilir bir takvimle aşağı çekilmesidir.”

Sanayici dayanamaz hale geldi

İSO meclis toplantısı
Cumhurbaşkanı Yardımcısı
Cevdet Yılmaz ve İSO
Başkanı Erdal Bahçivan'ın
katılımıyla yapıldı.

İLKAY AKKAYA

SANAYİCİLER, bankaların teminat mektubuna uyguladıkları komisyona tavan talep ederken, konkordatonun sadece finans ve kamu borçları için geçerli olmasını istedi. **İstanbul Sanayi Odası (İSO)** Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçivan**, konkordatoların ve iflasların arttığını belirterek, "**Sanayici** dayanamaz hale geldi" dedi. Bahçivan, Türkiye ekonomisinin üç başlıkta henüz arzu ettikleri noktada olmadığını söyledi. Bahçivan, "Kredi notlarımız hâlâ yatırım yapılabilir seviyenin altında.

Finansal istikrarı yitirmek ve yüksek enflasyon ülke için en büyük tehlike. Enflasyonla mücadelenin başarıya ulaşmasındaki en büyük engel, başta kira ve eğitim olmak üzere hizmet kalemlerinin katılığını sürdürmesi. Enflasyonla mücadelede **sanayi** sektörümüzün görevini fazlasıyla yerine getiriyor. Buna rağmen, sebebi olmadığı bir enflasyonun çok üzerinde bir kredi faiziyle karşılaşıyor olmamız da bu konuda büyük ve haksız bir bedel ödediğimizi ortaya koyuyor" diye konuştu.

İSO'nun ağustos ayı meclis toplantısında konuşan Bahçivan, ülke **sanayisinin** atılım yaparak

bir üst lige çıkması gerektiğine işaret ederek, "Bunun için genel bir zihniyet değişimine ihtiyacımız var. **Sanayimizin** kârsızlık problemini yalnızca ücret, kur ya da faiz gibi geleneksel rekabet ve maliyet unsurlarına bağlamak, bizce konuyu çok basite indirgemek anlamına geliyor" dedi.

Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz da, reel sektör ve hanehalkının enflasyon beklentilerinin resmi enflasyon tahminlerinin hâlâ uzağında ancak düşüş eğiliminde olduğunu belirterek, yıl sonunda enflasyonda yüzde 20'li seviyeler görüleceğini söyledi.